

Sygn. akt IV KK 430/22

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 28 listopada 2022 r.,
sprawy J. G. i B. G. skazanych z art. 286 § 1 k.k. i inne, z powodu kasacji
wniesionej przez obrońcę skazanych
od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 13 maja 2022 r., sygn. akt VII
Ka 185/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego Katowice - Wschód w
Katowicach z dnia 7 grudnia 2021 r., sygn. akt III K 251/21, na podstawie art. 530 §
2 k.p.k. w zw. z art. 531 § 1 k.p.k. i art. 523 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 *in fine* k.p.k.

p o s t a n o w i ł

- 1. pozostawić bez rozpoznania kasację obrońcy skazanych;**
- 2. obciążyć skazanych kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w częściach równych.**

UZASADNIENIE

Oskarżeni J. G. i B. G. zostali skazani wyrokiem Sądu Rejonowego Katowice - Wschód w Katowicach z dnia 7 grudnia 2021 r., sygn. akt III K 251/21, za przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. oraz z art. 77 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i art. 61 § 1 k.k.s. w zw. z art. 8 § 1 k.k. na łączną karę grzywny w liczbie 230 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej dziennej stawki na kwotę 50 zł.

Na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonych, Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 13 maja 2022 r., sygn. akt VII Ka 185/22, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Od wyroku Sądu odwoławczego kasację wniósł obrońca skazanych, który na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. zarzucił rażące naruszenie prawa procesowego, które to uchybienie miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a mianowicie, art. 433 § 1 i 2 k.p.k. poprzez brak odniesienia się przez Sąd II instancji w sposób dostateczny do zarzutów podniesionych w apelacji, w szczególności do:

1/ zarzutu błędnego ustalenia poczynionego przez Sąd I instancji odnoszącego się do oceny opinii biegłego M. S. i w rezultacie powielenie błędnych ustaleń Sądu I instancji w tym zakresie;

2/ zarzutu błędnego ustalenia faktycznego w postaci przypisania oskarżonym J. G. i B. G. zamiaru popełnienia przestępstwa oszustwa, podczas gdy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie pozwala na jakiegokolwiek przypisanie istnienia zamiaru po stronie oskarżonych w zakresie wprowadzenia w błąd przedstawicieli pokrzywdzonej spółki;

3/ zarzutu błędnego ustalenia, iż oskarżeni działali wspólnie i w porozumieniu, podczas gdy żaden z przeprowadzonych dowodów na to nie wskazuje, a Sąd II instancji praktycznie w ogóle nie odniósł się do stawianego zarzutu w tym przedmiocie;

4/ zarzutu błędnego ustalenia faktycznego, w zakresie przypisania oskarżonym umyślności w zakresie braku zaewidencjonowania faktur, na skutek czego skazano ich za czyn nienależytego prowadzenia ksiąg handlowych;

5/ zarzutu naruszenia przepisów postępowania, a to art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. i art. 4 k.p.k., a to w szczególności poprzez brak wyjaśnienia wszystkich okoliczności (wskazanych w apelacji), a dotyczących stanu finansowego M. sp. z o.o., które badał biegły i przedstawił w swojej opinii, a także poprzez rozważenie treści tej opinii i wyjaśnień świadków jedynie na niekorzyść oskarżonych;

6/ zarzutu naruszenia przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k. polegającego na dowolnej a nie swobodnej ocenie materiału dowodowego i wysnuwanie przez Sąd I instancji jednostronnych wniosków zawsze na niekorzyść oskarżonych, co również uczynił Sąd II instancji powielając właściwie to samo wnioskowanie i nie odnosząc się do stawianych zarzutów praktycznie w żadnym zakresie -

- przy czym naruszenia ww. przepisu - polegającego na braku dostatecznego odniesienia się do zarzutów - ma charakter rażącego naruszenia, bowiem nie

zapewniło praktycznie kontroli instancyjnej oskarżonym, a w konsekwencji doprowadziło do błędnego przypisania oskarżonym przestępstwa oszustwa poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej, a także za przestępstwo nienależytego prowadzenia ksiąg handlowych.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Katowicach do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację obrońcy skazanych Prokurator Rejonowy w Skarżysku – Kamiennej wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Na mocy zarządzenia upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 2 września 2022 r., sygn. akt VII WKK 17/22, kasacja została przyjęta jako odpowiadająca warunkom formalnym. Skarga ta wpłynęła do Sądu Najwyższego w dniu 28 września 2022 r.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że zgodnie z art. 519 k.p.k., stronie przysługuje kasacja od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie oraz od prawomocnego postanowienia sądu odwoławczego o umorzeniu postępowania i zastosowaniu środka zabezpieczającego określonego w art. 93a Kodeksu karnego. Jednocześnie przepis art. 523 § 2 k.p.k. określa przedmiotowe ograniczenia i wskazuje kategorie spraw, w których kasacja może być wniesiona przez strony. Stanowi, że kasację na korzyść oskarżonego można wnieść jedynie w razie skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. A zatem *a contrario*, dyspozycją tego przepisu nie są objęte przypadki prawomocnego skazania, jeżeli takiemu skazaniu nie towarzyszy jednocześnie prawomocne orzeczenie o wymierzeniu kary bezwzględnej pozbawienia wolności. Jak stanowi art. 523 § 4 pkt 1 i 2 k.p.k., ograniczenie to nie dotyczy kasacji wniesionej z powodu uchybień określonych w art. 439 k.p.k. lub przez tzw. podmiot szczególny wymieniony w art. 521 § 1 i 2 k.p.k. Zgodnie z treścią art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k., podniesienie zarzutu uchybienia określonego w art. 439 § 1 k.p.k. daje podstawę do uznania kasacji za prawnie dopuszczalną i podlegającą rozpoznaniu – jednak jedynie wówczas, gdy wskazywane uchybienie ma rzeczywiście cechę naruszenia

przewidzianego w art. 439 k.p.k. Nie można bowiem pod pozorem takiego uchybienia wnosić skargi, dopatrując się naruszenia prawa w oparciu o okoliczności, które nie dają podstaw do przyjęcia jego zaistnienia, w tym po to, aby móc zarzucić także inne naruszenia, o jakich mowa w art. 523 § 1 k.p.k., ale nie ujęte już w katalogu wskazanym w art. 439 § 1 k.p.k. Kasacja, która będąc dla swej dopuszczalności ograniczona jedynie do określonych naruszeń - jak w wypadku wskazanym w art. 523 § 1, 2 i 4 pkt 1 k.p.k. - przywołuje okoliczności nie mające nic wspólnego z istotą tego rodzaju uchybień, jest kasacją prawnie niedopuszczalną.

Sąd Najwyższy stwierdza, że skoro oczywiste jest, iż zarzuty podniesione w sprawie nie dotyczą uchybień, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., to nie jest możliwe ich rozpoznawanie, podobnie jak również argumentów przedstawionych na ich uzasadnienie. Oznaczałoby to bowiem ominięcie treści wskazanych przepisów, które zobowiązują sąd kasacyjny do rozpoznania kasacji jedynie w granicach zarzutu z art. 439 § 1 k.p.k. Te zaś nie zostały w ogóle podniesione, nie dostrzega ich także z urzędu Sąd Najwyższy rozpoznający kwestię dopuszczalności tej kasacji.

Niezależnie od tych uwag należy podnieść, że zgodnie z treścią art. 523 § 1 k.p.k., kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Niedopuszczalne jest zatem podnoszenie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, zaś w przedmiotowej skardze wskazane zarzuty taki właśnie mają charakter.

W rezultacie, kasacja obrońcy skazanych została wadliwie przyjęta, pomimo tego, że była niedopuszczalna z mocy ustawy. Należało zatem rozstrzygnąć w trybie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 531 § 1 k.p.k. i art. 523 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 *in fine* k.p.k. o jej pozostawieniu bez rozpoznania. O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 637 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k., obciążając tymi kosztami skazanych w częściach równych.